

Nr 188

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lönegradsplacering för vissa tjänster m. m.

(5:e avd.)

I propositionen nr 209 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 21 oktober 1955, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna huvudgrunderna i de i bilagorna 1—4 till statsrådsprotokollet i ärendet upptagna förslagen om ändrad lönegradsplacering för vissa tjänster m. m.; *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för förslagens genomförande i huvudsak räknat fr. o. m. den 1 juli 1955; *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1955/56 medge de överskridanden av maximerade anslag och anslagsposter, som kan föranledas av vad sålunda föreslagits.

I propositionen förordas, i anslutning till vissa på det kommunala området träffade avtalsuppgörelser, förhöjd lönegradsplacering för sjuksköterskor, köksföreståndare, sociala kuratorer, socialassistenter, maskintvättare och eldare m. fl. inom statsförvaltningen. Förslagen berör omkring 1 900 anställda och beräknas medföra en kostnadsökning för löner av inemot 700 000 kronor för år.

Överläggningar har ägt rum med vederbörande personalorganisationer, varvid överenskommelser träffats under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande.

Departementschefen har, med hänsyn till önskvärdheten av att den kommunala och den statliga lönegradsplaceringen för ifrågavarande tjänster göres i stort sett enhetlig, tillstyrkt att förslagen godkännes och att huvudgrunderna i desamma underställes riksdagens prövning.

Ändringarna i personalförteckningarna avses skola genomföras fr. o. m. den 1 januari 1956, men retroaktiv lön avses skola utgå för senare halvåret 1955.

För närmare detaljer tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet. I förevarande proposition har föreslagits förhöjd lönegradsplacering för vissa personalgrupper inom statsförvaltningen. Förslagen är föranledda av vissa under detta år träffade avtalsuppgörelser på det kommunala området och avser i princip personal inom områden, där den kommunala verksamheten dominerar och beträffande vilka det ansetts angeläget att den kommunala och den statliga lönegradsplaceringen göres enhetlig.

De berörda personalgrupperna utgöres av sjuksköterskor, köksföreståndare, sociala kuratorer, socialassistenter, maskintvättare, eldare m. fl.

Utskottet vill erinra om att vid vissa tidigare tillfällen förslag förelagts riksdagen om jämkningar i de statliga lönegradsplaceringarna, föranledda av på det kommunala området träffade uppgörelser. Senast var detta fallet under vårsessionen av innevarande års riksdag, då förslag framlades angående lönegradsplacering av lägre vård- och ekonomipersonal (prop. 195). I sistnämnda fall hade de kommunala uppgörelserna träffats i sådan tid att frågan om den statliga anpassningen kunde behandlas redan under vårsessionen; detta har däremot inte varit fallet beträffande de kommunala uppgörelser som föranlett Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag.

Utskottet har vid sin granskning av de föreliggande förslagen — vilka grundar sig på en med personalorganisationerna under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande träffad överenskommelse — inte funnit anledning till erinran mot desamma. Utskottet får därför tillstyrka, att de godkännes av riksdagen i enlighet med vad föredragande departementschefen förordat.

Departementschefen har i samband med sin tillstyrkan av förslagen anfört, att den här ifrågavarande kommunala lönesättningen innebär att kommunerna i vissa fall företagit uppflyttningar även av tjänster, beträffande vilka den kommunala sektorn inte kan anses dominerande inom det offentliga området. I anslutning härtill har departementschefen ansett ofrånkomligt, att en bättre samordning av de offentliga arbetsgivarnas lönepolitik kommer till stånd. Utskottet vill för sin del understryka angelägenheten av att så sker. Visserligen äger en samordning i viss utsträckning redan nu rum genom den sedan år 1950 verksamma statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor, men erfarenheterna synes tyda på att ett intimare samarbete bör eftersträvas. Utskottet anser därför erforderligt, att frågan där om göres till föremål för närmare överväganden. Härvid är dock angeläget att en avvägning sker, så att icke principen om den kommunala självbestämmanderätten trädes för när. I detta sammanhang torde böra erinras om de möjligheter till delegation av beslutanderätt som föreligger enligt gällande kommunallag.

Då vad departementschefen i övrigt anfört inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande, hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) godkänna huvudgrunderna i de i bilagorna 1—4 till statsrådsprotokollet över civilärenden för den 21 oktober 1955 upptagna förslagen om ändrad lönegradsplacering för vissa tjänster m. m.;

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för förslagens genomförande i huvudsak räknat fr. o. m. den 1 juli 1955;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1955/56 medge de överskridanden av maximerade anslag och anslagsposter, som kan föranledas av vad sålunda föreslagits.

Stockholm den 29 november 1955

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlon, Iwar Anderson, Boman, fröken Andersson, herrar Pålsson, Hesselbom, Sundelin, Gustaf Andersson, Einar Persson, Ragnar Persson, Lodenius, Holmqvist och Rikard Svensson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Andersson i Malmö, Rubbestad, Akerström, Petterson i Degerfors, Jansson i Kalix, Onsjö, Nihlfors, Gustafsson i Stockholm, Löfroth, Almgren och fröken Ager.